

سبحان الله العظيم

عباس حسینی
دانشجوی کارشناسی ارشد سالمندی
اسفند 93
استاد مربوطه: دکتر فاطمه محمدی

خدمات سازمانهای مختلف و مسئولیت در قبال سالمندی

مقدمه

► بر اساس افزایش جمعیت رو به رشد سالمندان امروزه **نیاز** پیشرونده ای برای فراهم نمودن **مراقبت‌های بهداشتی** و **درمانی** سالمندان و **ارائه خدمات حمایتی** این قشر احساس میشود.

و بر این اساس سیاست‌های پیشگیرانه و درمانی باید به سوی **حفظ و ارتقای سلامت** جمعیت سالمندان معطوف گردد.

▶ کشورهای که در ارائه راهکارها و ساختارها در جهت حمایت و خدمات مراقبتی به سالمند پیشقدم هستند:

▶ امریکا

▶ انگلستان

▶ استرالیا

▶ سالمند شناسی در ایران سابقه کوتاهی دارد لذا منابع – کتب تحقیقات و آمارها و ساختارهای محدود و کمی در دست میباشند.

ارائه خدمات جامع و توانمند سازی سالمندان مستلزم

- ▶ تدوین سیاستها و قوانین به روز و کارآمد
- ▶ ایجاد وحدت رویه بین دستگاههای مرتبط و پیشگیری از موازی کاری
- ▶ ایجاد فضای تعامل در کشور در خصوص برنامه ریزی و اجراء طرحهای مختلف در زمینه سالمندان با گسترش مداخله های هماهنگ و همه جانبه بخشهای مختلف.

سازمانها و نهادهای حمایتی سالمندان در ایران

- ▶ سازمان بهزیستی کشور
- ▶ سازمان تامین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشور
- ▶ کمیته امداد امام خمینی
- ▶ وزارت بهداشت و درمان
- ▶ حوزه آموزش
- ▶ وزارت تعاون
- ▶ صدا و سیما
- ▶ مراکز تحقیقات سالمندی
- ▶ شهرداریها
- ▶ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

سازمان بهزیستی کشور

(۱) مراکز نگهداری از سالمندان:

❖ سازمان بهزیستی از طریق ارائه مجوز، اعطای یارانه و نظارت بر این بخش، به سالمندان ارائه خدمت می نماید. در این مراکز، پذیرش و ارائه **خدمات مشاوره و مددکاری اجتماعی** به سالمندان، خانواده یا بستگان آنها انجام می گیرد.

❖ خدمات این مراکز شامل نگهداری **شبانه روزی، روزانه و مراقبت در منزل** است و مراقبت هایی از قبیل انجام امور تغذیه، نظافت، استحمام، پوشاندن لباس، مراقبتهای بهداشتی درمانی، داروئی، امور توانبخشی و ایجاد زمینه های سرگرمی بهره گیری از اوقات فراغت به سالمندان ارائه می شود.

۲) برنامه های آموزشی :

❖ در قالب برگزاری همایش ها، سمینارها، کارگاه های آموزشی، تهیه کتاب، بروشور و بسته های آموزشی جهت آموزش مسئولین مراکز، کارشناسان، کادر خدمت دهنده به سالمندان، سالمندان و خانواده های آنها.

❖ 3) **انجام تحقیقات** در زمینه سالمندان به منظور شناسایی بهتر جامعه هدف و نیازهای آنها و ارائه پروتکل های لازم در این راستا.

۴) توانمند سازی سالمندان شهری و روستایی:

❖ از طریق آموزش شیوه زندگی سالم در تمامی ابعاد در جهت سازگارسازی سالمند با دوران سالمندی و دستیابی سالمند به یک زندگی سالم و موفق.

❖ ۵) مناسب سازی محیط شهری و مسکونی معلولان و سالمندان.

❖ ۶) بیمه مکمل سالمندان معلول و نیازمند تحت پوشش سازمان بهزیستی که دارای دفترچه بیمه پایه باشند

❖ ۷) ارائه خدمات اجتماعی به خدمت گیرندگان تحت پوشش شامل کمک های مستمر و غیر مستمر به خانواده های خدمت گیرندگان.

مراقبتهای بهداشتی و درمانی:

- ▶ که سالمندان به آن نیاز دارند با سایر گروه های سنی متفاوت است و نیازمند هماهنگی های درون و برون بخشی کلیه سازمان های دولتی و غیر دولتی است.
- ▶ بسیاری از مشکلات روانی، اجتماعی سالمندان مربوط به کنار گذاشتن آنها از خانواده و فعالیتهای اجتماعی است.
- ▶ ایجاد زمینه های **مشارکت سالمندان در اجتماع**، تقویت و **اجرای قوانین حمایت کننده** از ایشان می تواند از گام های موثر در رفع این مشکل باشد.

وزارت بهداشت و درمان

► برنامه هایی که در حوزه بهداشتی برای سالمندان در حال انجام است:

► برنامه مراقبت های ادغام یافته سالمندان

► برنامه شیوه زندگی سالم با تاکید بر تغذیه سالم که تقریبا در تمام دانشگاههای کشور در حال اجراست.

► با ایجاد رشته های **طب سالمندان** به دنبال راه اندازی بیمارستان هایی با بخش های ویژه سالمندی و واحدهای اختصاصی ارائه خدمات به سالمندان. (به طور معمول سالمندان به بخش هایی منتقل می شوند که کارکنان مراقبتی و پزشکان آن بخشها برای مراقبت سالمندی آموزش ندیده اند).

کلینیک های سرپایی سالمندان

❖ در این کلینیک ها **متخصصین سالمندی** به همراه سایر اعضا تیم تخصصی خصوصاً تیم توانبخشی (فیزیوتراپیست، کاردرمانگر، گفتار درمانگر، شنوایی شناس، تغذیه، روانشناس و مددکار اجتماعی) که دوره های سالمندی را گذرانده اند به صورت کار تیمی **مسائل درمانی و توانبخشی** سالمند را حل می کنند.

❖ در حال حاضر تعداد اینگونه مراکز در کشور ما بسیار اندک است و پاسخگوی نیاز سالمندان کشور نیست.

- ▶ اهداف برنامه مراقبتهای ادغام یافته سالمندان طراحی نظام غربالگری استاندارد سالمندان ۶۰ سال و بالاتر می باشد.
- ▶ استراتژی مراقبت های ادغام یافته سالمندی به منظور شناسایی مشکلات ، ارزیابی و طبقه بندی بیماریهای سالمندان اجرا می شود.

- ▶ انواع مراقبتها: ۱- مراقبت دوره ای ۲- مراقبت ویژه

حوزه آموزش:

► راه اندازی رشته های مختلف تخصص سالمندی و ورود آموزش طب سالمندی به کوریکولوم های آموزشی گامی دیگر برای ارتقا سلامت سالمندی است.

► رشته تخصص طب سالمندی به میزبانی دانشگاه علوم پزشکی تهران در حال آموزش پزشکانی با تخصص سالمندی است.

► رشته های MPH و PhD سالمند شناسی نیز دو رشته دیگر در جهت بررسی مسائل و مشکلات سالمندان و برنامه ریزی در سطح جامعه راه اندازی شده است.

► PhD بیشتر بر محققین تمرکز دارد ولی MPH بر افرادی که در جامعه مسئولیتی به عهده دارند تمرکز دارد.

- ▶ رشته کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی از جمله فعالیتهای آموزشی وزارت بهداشت می باشد.
- ▶ پرستارانی با علم و مهارت در زمینه ارایه مراقبتهای بهداشتی ، توانبخشی و اجتماعی به سالمندان
- ▶ رسالت عمده این رشته : **کاهش مرگ و میر و عوارض ناشی از افزایش سن** بوسیله گسترش ساختارهای مراقبتی تخصصی و ارتقا روند مراقبت های پرستاری.
- ▶ دانش آموختگان دارای نقش های مراقبتی – آموزشی و پژوهشی خواهد بود.

سازمان تامین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشور

- ▶ یک سازمان بیمه گر اجتماعی، نهاد حقوقی و غیر دولتی.
- ▶ مأموریت اصلی آن پوشش کارگران مزدی و حقوق بگیر (بصورت اجباری) و صاحبان حرف و شاغل آزاد (بصورت اختیاری) است.
- ▶ بطور کلی سازمان تامین اجتماعی در دو حوزه به ارائه خدمات می پردازد:

شامل **خدمات تخصصی و خدمات فرهنگی-اجتماعی**.

❖ در حوزه تخصصی تعهدات بلند مدت مربوط به مستمری بگیران می باشد. (سن بازنشستگی ۶۰ سال مردان و ۵۵ سال زنان).

در حوزه فرهنگی-اجتماعی:

- ▶ تشکیل کانونهای بازنشستگی در سراسر کشور که بطور رسمی وبا تعیین اعضا (افراد بازنشسته) نشست هایی برگزار می کنند و به مسائل ومشکلات بازنشستگان می پردازند.
- ▶ یکسری تسهیلات و خدمات رفاهی و گردشگری
- ▶ طرح تکریم سالمندان :
- ▶ (بندهای این طرح شامل گیشه های واحد پذیرش و نوبت دهی مجزا و مختص سالمندان در مراکز درمانی- واحدهای پاراکلینیکی مراکز درمانی موظف به تشکیل **کارت درمانگاهی** جهت سالمند وتکمیل آن توسط پزشکان به منظور گزارش پیشرفت معالجات وداروهای تجویزی.)

سازمان بازنشستگی کشوری

▶ از سازمان‌های دولتی جمهوری اسلامی ایران است که به

خدمات‌رسانی به بازنشستگان دولتی می‌پردازد. این سازمان زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اداره می‌گردد.

▶ اداره امور بازنشستگی و از کار افتادگی، اجرای قوانین و

مقررات مربوط به بازنشستگی، اجرای مصوبات شورای سازمان

بازنشستگی کشوری نمونه‌هایی از مسئولیت‌های این سازمان

است. سازمان بازنشستگی در ۳۰ استان کشور و ۶ دفتر در سطح

شهر تهران و کرج دارای نمایندگی فعال بوده بطوری که کلیه

امور مربوط به بازنشستگان و موظفین در همان استان انجام می‌گیرد.

▶ انجام کلیه اقدام‌های لازم بمنظور حفظ حقوق
بازنشستگان و وظیفه بگیران و **متناسب ساختن**
دریافتی آنان با افزایش هزینه‌های زندگی.

▶ ارائه پیشنهادهای کارشناسی جهت تصویب مراجع
ذیصلاح بمنظور **ارتقاء وضع معیشتی**
بازنشستگان و وظیفه بگیران. (اجباری نبودن کار
دوم).

کمیته امداد امام خمینی

- ▶ یکی از وظایف کمیته امداد امام خمینی ، **بررسی و شناخت** انواع محرومیت های مادی و معنوی نیازمندان و **تأمین نیازهای** حمایتی، معیشتی، فرهنگی و **ارتقای سطح زندگی** آنها در صورت امکان است
- ▶ سالمندان(افراد بالای ۶۰ سال) نیز یکی از اقشار مورد حمایت این نهاد هستند که در قالب طرح مددجویی و **طرح شهید رجایی** (**حمایت سالمندان نیازمند روستایی و عشایر**) از کمک های این نهاد استفاده می کنند.

► براساس گزارش کمیته امداد امام خمینی، در سال ۱۳۸۷ حدود ۵۷۰ هزار نفر (۷/۱۸ درصد) از افراد زیرپوشش طرح مددجویی و همچنین حدود ۸۹۰ هزار نفر (۷/۴۶ درصد) از افراد زیرپوشش طرح شهید رجایی سالمند بوده اند

► به بیان دیگر، تعداد کل سالمندان زیر پوشش این نهاد یک میلیون و ۴۶۰ هزار نفر بوده است.

► مددجویان این طرح ماهانه مستمری خود را نقدا یا بصورت کالا دریافت می کنند.

▶ یکی دیگر از خدمات کمیته امداد طرح بیمه درمانی مبتنی بر **پزشک خانواده** برای نیازمندان از جمله سالمندان در طرح شهید رجایی و سایر سالمندان به ارائه خدمات می پردازد.

▶ درمان و راهنمایی بیمه شده را پزشک خانواده که در نزدیکترین مکان سکونت خانواده استقرار دارد بر عهده دارد.

▶ شخص بیمه شده در صورت نیاز به درمان تخصصی تر از طریق سیستم ارجاع خدمات درمانی مختلف را دریافت می نماید.

شورای ملی سالمندان

▶ در تاریخ ۸۳/۲/۲ با تشکیل شورای ملی سالمندان، مصوبات مورد نظر در رابطه با رفاه سالمندان در ۲۳ ماده و ۱۰ تبصره با **دبیری رئیس بهزیستی مرکز** به اجرا در آمد.

▶ جلسات شورای ملی سالمندان طبق این آئین نامه **هر شش ماه یک بار** با شرکت وزیران و متخصصین از سازمان های مختلف و با حضور رئیس جمهور برگزار می گردد.

شورای ملی سالمندان

▶ تدوین طرح بیمه ای مراقبتی سالمندان و نیز تدوین شاخص های شهر دوستدار سالمند و ارائه آن به شهرداری ها از دیگر فعالیت هایی است که از سوی این سازمان در شورای ملی سالمندان انجام شده است.

▶ در استان های مختلف استاندارها را به عنوان رئیس شورای سالمندان معرفی کرده اند تا وضع سالمندان را بررسی کنند.

به منظور ساماندهی سلامت و رفاه سالمندان شورای ملی سالمندان به ریاست وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیری رئیس سازمان بهزیستی کشور و با حضور اعضای ذیل تشکیل می گردد.

- الف - وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا یکی از معاونان وی
- ب - وزیر مسکن و شهرسازی یا یکی از معاونان وی
- پ - وزیر امور اقتصادی و دارایی یا یکی از معاونان وی
- ت - وزیر کشور یا یکی از معاونان وی
- ج - وزیر بازرگانی یا یکی از معاونان وی
- چ - وزیر جهاد کشاورزی یا یکی از معاونان وی
- ح - رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا یکی از معاونان وی
- خ - رئیس سازمان صدا و سیما یا جمهوری اسلامی ایران
- د - رئیس سازمان تربیت بدنی یا یکی از معاونان وی
- ذ - رئیس سازمان بازنشستگی کشوری
- ر - رئیس سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح
- ز - مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی
- ژ - سرپرست کمیته امداد امام خمینی (ره)
- س - سه نفر از متخصصان دانشگاهی صاحب نظر در امر سلامت سالمندان به انتخاب رئیس شورا

راهبردها و رویکردهای شورای ملی سالمندان برای ارتقاء سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی سالمندان کشور:

A. عدم وابستگی: کمک به سالمندان در راستای حفظ کنترل زندگی خود بر اساس تصمیم گیری شخصی و معیارها و ارزشهای فردی

B. امنیت: محیط زیست امن برای سالمندان در داخل و خارج منازل آنان

C. تامین: پاسخگویی به نیازهای مالی و تامین اقتصادی سالمندان

D. دسترسی: عدم وجود دشواری و تبعیض در استفاده از خدمات اجتماعی برای سالمندان

E. سالمندی مولد : توانایی همه سالمندان برای برخورداری از زندگی مولد اقتصادی و اجتماعی

F. مراقبت خانگی : محیط خانوادگی بعنوان بهترین جایگاه برای سالمندان مطرح است و مراقبت در مراکز آخرین راه حل می باشد.

G. تکریم : ارائه خدمات و مزایا به سالمندان ، بایستی با حفظ تکریم انسانی آنان صورت پذیرد و مورد احترام جامعه قرار گیرند.

وزارت مسکن و شهرسازی

► مکلف است برای کمک به تأمین مسکن سالمندان نیازمند فاقد مسکن اقدام نماید و تمهیدات لازم برای تخصیص یارانه تعمیر و بازسازی مسکن برای سالمندان نیازمند فراهم گردد.

► تشویق و امداد سالمندان در خصوص باقی ماندن در منازل شخصی تا حد امکان و ارتقاء وضعیت اقامت جایگزین در مراکز مراقبت از سالمندان در صورتیکه منازل آنان برای سکونتشان مناسب نباشند.

- ▶ کسب اطمینان از ایمن بودن محیط زندگی سالمندان
- ▶ اتخاذ سیاستهای مناسب سازی درانبوه سازی اماکن مسکونی
- ▶ اختصاص طبقات همکف ساختمانهای مسکونی به سالمندان توسط مالکان سازندگان.
- ▶ وضع ضوابط مناسب سازی برای اماکن مسکونی استیجاری
- ▶ با همکاری دستگاههای: (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور).

شهرداری ها : (طراحی عمران شهری و معماری بناهای عمومی)

- ▶ موظفند ضمن جلب مشارکت سالمندان و کسب نظرات ارزشمند ایشان، اقدام لازم را در زمینه ایجاد ساختار مطلوب در فضاهای مختلف شهری به عمل آورند.
- ▶ الزام دستگاههای عمرانی به متناسب سازی سیاستهای عمرانی خود با نیازهای سالمندان در هر کدام از فعالیتهای ساخت و ساز کشور
- ▶ اتخاذسیاستهای لازم جهت ترغیب و تشویق مالکان ساختمانهای موجود در خصوص مناسب سازی ساختار آنان برای تسهیل دسترسی سالمندان

▶ اتخاذ تدابیری جهت اخذمجوز مناسب سازی اماکن دولتی و استیجاری.

▶ متناسب سازی اماکن عمومی کشور با **قابلیت دسترسی حداکثر برای سالمندان** نظیر پیاده روها، وسایل نقلیه عمومی (اتوبوس ، مترو، هواپیما، قطار، ...) ، ترمینالها، پارکها و.....

▶ در نظر گرفتن **راههای دسترسی مناسب** جداگانه برای تحرک بهتر سالمندان و معلولین در محیطهای کار، ساختمانهای عمومی به خصوص در اماکن ارائه خدمات بهداشتی و اجتماعی، درسیتم حمل و نقل عمومی (سطوح شیب دار بالا رونده، دستگیره ها و ...)

▶ با همکاری دستگاههای : (وزارت کشور- وزارت مسکن و شهرسازی وزارت راه و شهرسازی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور - وزارت تعاون).

برنامه های آموزشی توسط صدا و سیما (آموزش و رسانه ها)

- ▶ حساس سازی رسانه های جمعی در مورد مفهوم سالمندی به همراه تکریم و تبلیغ این مفهوم در خروجی آنان برای جامعه
- ▶ اشتراک با رسانه ها در جهت پوشش مناسب و اقبال مثبت از فعالیتهای رسانه ای مرتبط با سالمندان
- ▶ تشویق شهروندان سالمند به همکاری با رسانه ها در جهت ارتقاء جایگاه آنان در جامعه
- ▶ تشویق فرایند یادگیری در تمام طول عمر در سالمندان

▶ حمایت از ارائه دوره های آموزشی آماده سازی شهروندان
برای آینده نظیر راهبردهای تامین درآمد، برنامه ریزی
برای بازنشستگی، بیمه ، سرمایه گذاری و....

▶ ایجاد نگرش مثبت در آنان، خانواده ها و اجتماع، آموزش
شیوه زندگی سالم با توصیه های بهداشتی و درمانی و ایجاد
نشاط و امید در سالمندان.

▶ با همکاری دستگاه های : (وزارت فرهنگ و
ارشاداسلامی -وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی -
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت
آموزش و پرورش - وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری).

مجلس و قانونگذاری

- ▶ اجرای قوانین و مقررات مرتبط با مزایا و مستمری های دوران سالمندی
- ▶ پیگیری وضع قوانین مورد نیاز در جهت تضمین دسترسی برابر سالمندان به خدمات اجتماعی.
- ▶ پیگیری تصویب و اجرای قوانین مرتبط با حفظ حقوق سالمندان
- ▶ پیگیری تصویب و اجرای قوانین مرتبط با حفظ سالمندان در مقابل آزار، خشونت و تبعیض
- ▶ پیگیری وضع مقررات برای حمایت از سالمندان آسیب پذیر، تنها و فقیر
- ▶ با همکاری دستگاه های : (وزارت دادگستری - وزارت بهداشت)

تغذیه

- ▶ ایجاد خدمات اجتماعی مداخله کننده جهت یاری رساندن به سالمندان در خصوص دستیابی، آماده سازی و خوردن غذای مناسب (نظیر برنامه های غذائی، حمل و نقل و سرویس رساندن غذا به منزل)
- ▶ نظارت بر تغذیه مناسب سالمندان بستری در مراکز مراقبتی به منظور تامین نیازهای جسمی و روانی آنان
- ▶ تامین خدمات بهداشت دهان و دندان به منظور اطمینان از دریافت غذای متنوع و کافی با حداکثر جذب مواد مغذی
- ▶ تدارک آموزش و مشاوره تغذیه برای سالمندان و مراقبین با

- ▶ هدف شناساندن نیازهای تغذیه ای سالمندان.
- ▶ آموزش و نظارت بر تداخل داروهای مصرفی سالمندان با غذا و نیز تداخلات چند دارویی.
- درجهت تأمین امنیت غذایی سالمندان، وزارتخانه های جهاد کشاورزی، بازرگانی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلفند در جهت ارتقای سواد تغذیه ای، تعیین الگوی مصرف، در دسترس قرار دادن مواد غذایی مورد نیاز و بهبود قدرت خرید سالمندان اقدام کنند. (ماده ۱۳)

جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

– مدیریت موارد اضطراری و وضعیتهای بحرانی :

- ▶ اطمینان از حساسیت اولین امداد گران نسبت به نیازهای سالمندان
- ▶ آموزش تیم مدیریتی آسایشگاهها در مورد مراقبت از سالمندان در مواقع بحرانی
- ▶ هماهنگی نهادهای رفاهی جهت پیگیری وضعیت سالمندان پس از فاجعه
- ▶ آموزش نهادهای مردمی و آماده سازی آنان جهت حفاظت از سلامت سالمندان در مواقع بحرانی

► افزایش آگاهیهای عمومی و راهنمایی خانواده ها
► ثبت و ضبط اطلاعات مرتبط با سالمندان آسیب پذیر جهت
ارائه خدمات اولیه در مواقع بحران

► با همکاری دستگاه های : (وزارت بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی _ وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی
- کمیته امداد).

اوقات فراغت :

- ▶ تدارک سازو کاری برای سالمندان تا از **وقت خود** بطور سازنده استفاده نمایند.
- ▶ تشویق ارتباط مثبت با **همسالان** و همسایگان
- ▶ ارتقاء اعتماد به نفس و خوداتکائی.
- ▶ تدارک بستر پیشرفت شخصی و حفظ سلامت جسمی و روانی.
- ▶ اشتراک استعدادها و تجارب با **همسالان**
- ▶ تسهیل تعامل مداوم بین سالمندان و جوانان که باعث تبادل آگاهیها و کنش متقابل می گردد.

► دستگاه‌های موظف : (وزارت تعاون ، کار و رفاه
اجتماعی - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - وزارت
ورزش و جوانان - کمیته امداد امام - شهرداریها).

محیط خانوادگی حمایتگر:

- ▶ توسعه یک **سیتم حمایت اجتماعی** بعنوان مثال برنامه های آموزش مراقبت (رسمی و غیررسمی) با هدف کسب مهارت بستگان جهت مراقبت از سالمندان در محیط منزل
- ▶ **ایجاد گروه های امداد رسانی** به خانواده های دارای مشکلات ویژه و ارائه دهندگان فعالیتهای مراقبتی ویژه نظیر مراقبین از سالمندان دچار زوال عقل (دمانس) و معلولیتهای جسمی
- ▶ اتخاذ تدابیری جهت **خوداتکائی سالمندان** و ایجاد موقعیت ارتقاء کیفیت زندگی در راستای قادر سازی آنان جهت کار و زندگی مستقل در درون جامعه تا حد امکان
- ▶ **ارتقاء مهارتها، تقویت و حمایت از مراقبین خانگی**
- ▶ **یادآوری و بزرگداشت خدمات ارزشمندی که سالمندان به خانواده و جامعه ارائه نموده اند.**

▶ حمایت، گسترش و اجرای تدابیر مناسب جهت یاری رساندن به سالمندانی که **وظیفه مراقبت از کودکان یا معلولین** را به عهده دارند و یا سالمندان وابسته

▶ **بهبود وضعیت سالمندانی** که مجبور به انجام فعالیتهای شغلی می باشند به ویژه آنان که از حمایت خانوادگی کافی برخوردار نبوده ، آسیب دیدگان از مصائب طبیعی و غیرطبیعی، آنانکه به لحاظ فیزیکی یا روانی نادیده انگاشته شده و یا مورد آزار قرار گرفته اند.

▶ **تدارک پرداخت هزینه مراقبتهای موقت** برای مراقبین خانگی (نظیر یارانه).

▶ **دستگاههای موظف :** (صدا و سیما - وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی).

مراکز تحقیقات سالمندی

- ▶ مرکز تحقیقات مراقبت های سالمندی دانشگاه شاهد
- ▶ مرکز تحقیقات سلامت سالمندان پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران
- ▶ مرکز تحقیقات سالمندی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ▶ مرکز تحقیقات سلامت سالمندان- دانشگاه علوم پزشکی تهران
- ▶ مرکز تحقیقات سلامت سالمندان / دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

مرکز تحقیقات سلامت سالمندان (پژوهشگاه علوم غدد ومتابولیسم دانشگاه تهران)

▶ مرکز تحقیقات سلامت سالمندی از سال ۱۳۹۱ با هدف
تغییر سبک زندگی، بهبود کیفیت زندگی و در نهایت ارتقای
سلامت سالمندان در ابعاد مختلف جسمی، روانی، اجتماعی
و معنوی، از طریق انجام پژوهش های گسترده، ایجاد
فرصت های آموزشی و پژوهشی برای علاقمندان در این
عرصه، جلب توجه و حمایت جامعه و مسئولین امر بویژه
دست اندرکاران عرصه بهداشت و درمان، فعالیت خود را
آغاز نموده است.

حیطه فعالیت و وظایف مرکز تحقیقات:

- ▶ کیفیت زندگی و سبک زندگی سالمندان
- ▶ بهداشت روان دوران دوران سالمندی و مشکلات روحی و روانی این دوران.
- ▶ اپیدمیولوژی بیماری ها و مشکلات شایع دوران سالمندی
- ▶ حوادث در دوران سالمندی
- ▶ تغذیه دوران سالمندی
- ▶ آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دوران سالمندی
- ▶ انجام طرح های تحقیقاتی در حوزه سالمندی

- ▶ برگزاری جلسات آموزشی در خصوص اهمیت بررسی نیازهای سالمندان
- ▶ برنامه ریزی و برگزاری کارگاههای علمی در زمینه سلامت سالمندی.
- ▶ همکاری با سایر مراکز تحقیقاتی در ارائه طرح های تحقیقاتی در زمینه سالمندی.

منابع

- ▶ <http://www.cspfiran.com> سایت صندوق بازنشستگی
- ▶ پرستاری سالمندی دکتر اسدی نوقابی
- ▶ مبانی خدمات بهداشتی- اجتماعی مبتنی بر جامعه ویژه سالمندان دکتر کیان نوروزی
- ▶ سایت شورای ملی سالمندان
- ▶ سایت سازمان بهزیستی.

خسته نباشید

